

Michael Ende

P **Satanarheologia cooligocenul**
Punci cu porunci

Michael Ende (1929 – 1995) a redescoperit într-o vreme dominată de luciditate și lipsită de afecte teritoriile aproape pierdute ale fantasticului și ale visului. El se numără azi printre cei mai cunoscuți scriitori germani și, în același timp, e unul dintre cei mai plurivalenți autori. În afară de cărți pentru copii și tineret, a mai scris și texte poetice pentru volume ilustrate sau povestiri destinate adulților, piese de teatru și poezii. Multe din cărțile lui au fost ecranizate sau difuzate ca teatru radiofonic. A obținut pentru opera sa numeroase premii germane și internaționale. Cărțile lui au fost traduse în peste patruzeci de limbi și au atins un tiraj total de peste 24 de milioane de exemplare.

Michael Ende

Satanarheologia cooligocenul
Punci cu porunci

Ilustrații de Regina Kehn

Traducere din germană de
Nora Iuga

Redactor: Mihaela Dobrescu
Tehnoredactor: Vasile Ardeleanu
DTP copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ENDE, MICHAEL

Satanarheologia cooligocenul Punci cu porunci /

Michael Ende ; trad. de Nora Iuga. - București : Editura
Arthur, 2013

ISBN 978-606-8044-66-8

I. Iuga, Nora (trad.)

821.112.2-93-31=135.1

Michael Ende

Der satanarchäolügenialkohöllische Wunschpunsch

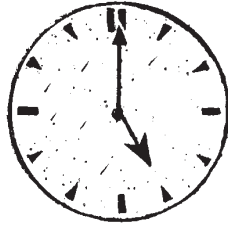
Copyright © 1989, 2007 by Thienemann Verlag (Thienemann Verlag GmbH),
Stuttgart/Wien

Această carte a apărut cu sprijinul oferit de TRADUKI, o rețea pentru promovarea literaturii din care fac parte: Ministerul Federal al Afacerilor Europene și Internaționale din Republica Austria, Ministerul Afacerilor Externe din Republica Federală Germania, fundația culturală Pro Helvetia din Elveția, KulturKontakt Austria, Institutul Goethe, Agenția Slovenă de Carte JAK, Ministerul Culturii din Republica Croația, Resortul pentru Cultură al guvernului principatului Liechtenstein, Fundația Culturală Liechtenstein și Fundația S. Fischer.

traduki

© of the translation: S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

© Editura Arthur, 2013, pentru prezenta ediție
Editura Arthur este un imprint al Grupului Editorial Art.

În această ultimă după-amiază a anului, bezna coborî mai repede ca de obicei. Nori negri întunecaseră cerul și viscolul mătura, de ore bune, Parcul Mort.

În interiorul Vilei „Coșmarul“ nu se clintea nimic – doar pâlpâirea focului își agita flăcările verzi în căminul descoperit, cufundând laboratorul de magie într-o lumină spectrală.

Pendula de deasupra căminului își puse în mișcare zdrăngănind mașinăria. Obiectul cu pricina era un fel de ceas cu cuc, numai că ultrastilizatul lui cadran reprezenta un deget suferind pe care lovea ritmic un ciocan.

— Auu! țipă el. Auu! – Auu! – Auu! – Auu!

Așadar era ora cinci.

Consilierul secret pentru treburi vrăjitoarești, Beelzebub Erezinus era cuprins de-o bună-dispoziție subită ori de câte ori auzea pendula bătând, dar în această seară de Revelion îi aruncă mai curând o privire plină de amărăciune. Îi făcu un semn de „lasă-mă'n pace“ cu mâna, ca unul lipsit de chef, și se înfășură în fumul pipei sale. Sub fruntea învolburată clocea fel de fel de gânduri. Știa că avea să întâmpine neplăceri mult mai mari, și asta

cât de curând, cel târziu pe la miezul nopții – la trecerea dintre ani.

Magicianul ședea în fotoliul lui cu sprijinator laterale pentru cap pe care îl confecționase, în urmă cu patru sute de ani, un vampir cu înzestrare manuală deosebită, din scânduri de sicriu. Pernele erau din blănuri de vârcolaci care, firește, se roseseră un pic între timp. Mobila asta, o piesă veche de familie, Erezinus o ținea la loc de cinste, deși el era mai curând un progresist, în pas cu vremurile noi, cel puțin în ce privea profesia lui.

Pipa din care pufăia reprezenta un craniu micuț cu ochi de sticlă verde ce se aprindeau de câte ori inhala fumul. Norișorii volatili formau în aer fel de fel de figuri ciudate: numere și formule magice, șerpi ce se încolăceau, lilieci, fantome mici și mai ales semne de întrebare.

Beelzebug Erezinus oftă adânc și începu să măsoare laboratorul de la un capăt la altul. O să-i ceară să dea socoteală, nu avea niciun dubiu. Dar cu cine urma să aibă de-a face? Și ce ar fi putut să scornească în sprijinul apărării sale? Și mai ales: aveau să-i accepte argumentele?

Figura lui înaltă, scheletică, dispărea într-un halat de casă larg din mătase verde. (Verdele otrăvii era culoarea preferată a Consilierului secret pentru treburi vrăjitoarești.) Capul lui mic și chel părea zbârcit ca un măr putred. Pe nasul lui încovoiat stăteau niște ochelari uriași cu rame negre și lentile lucioase; erau atât de groase, încât îi măreau ochii anormal de mult. Urechile îi erau îndepărtate de cap ca mânerul unei oale și gura i se subțiasse, de parcă i-ar fi fost tăiată în obraz cu lama de bărbierit. Una peste alta, nu era tipul care să-ți

Punci cu porunci

inspire încredere din prima clipă. Dar chestia asta nu-l deranja pe Erezinus câtuși de puțin; nu fusese niciodată un contemporan sociabil. Prefera să rămână pe cât posibil doar cu el însuși și să acționeze pe ascuns.

Odată, când măsură odaia în lung și-n lat, asaltat de gânduri, s-a oprit brusc și a început să-și scarpine chelia.

— Cel puțin elixirul 92 ar trebui să fie gata, mormăi el, măcar atât. Numai de nu mi-ar strica din nou socotelile blestematul ăsta de motan.

Se duse la șemineu.

În flăcările verzi, pe un trepied din fier, era așezat un vas de sticlă în care fierbea, de capul ei, o supică; doar ce-o vedeai și te apuca greața. Era neagră ca păcura și mucilaginoasă ca balele melcilor. Când amesteca în chestia aia cu un bastonaș de cristal, asculta, pradă gândurilor, urletul și schelălăitul viscolului care zgâlțâia obloanele ferestrelor. Supica mai avea, din păcate, încă mult de clocotit până la fierberea maximă, când se prefăcea în licoarea dorită.

Abia când era, în sfârșit, gata, avea să devină un remediu fără gust, pe care îl puteai amesteca în orice băutură. Toți oamenii care și-o procurau se lăsau brusc convinși că tot ce provenea din producția lui Erezinus servea progresului omenirii. Magicianul avea de gând s-o distribuie imediat după Anul Nou în toate supermarketurile orașului.

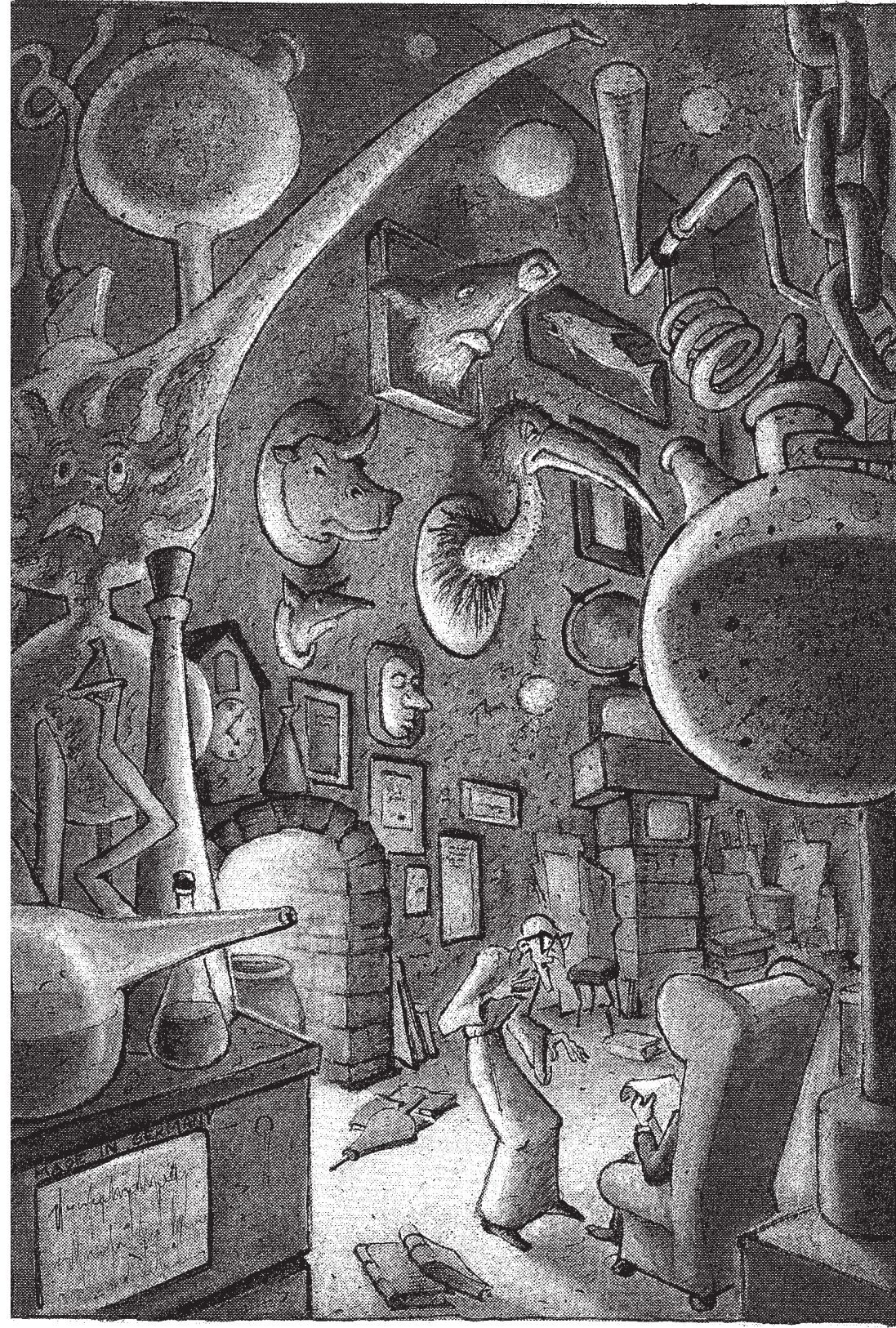
Acolo urma să fie vândută sub numele de „Dieta voiosului“.

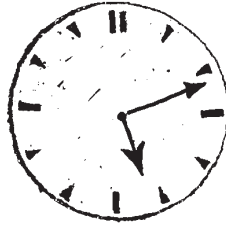
Dar mai avea de așteptat până atunci. O asemenea întreprindere necesita timp – și tocmai aici era punctul vulnerabil.

Consilierul secret pentru treburi vrăjitoarești își puse pipa deoparte și-și lăsă privirea să colinde prin penumbra laboratorului. Reflexul flăcărilor verzi zvâcnea în răstimpuri peste munții de cărți noi și vechi, unde se găseau toate formulele și rețetele pe care le folosea Erezinus pentru experiențele lui. Din colțurile întunecate ale sălii clipeau, cu tâlcuri ascunse, retorte, pahare, sticle și tuburi cilindrice spiralate, prin care se ridicau lichide în toate culorile ca să scadă apoi, să picure, să scoată aburi. În afară de asta se mai aflau acolo computere și aparate electrice cu lămpi minuscule scânteind continuu și scoțând zumzete și piuituri. Într-o nișă întunecată pluteau neîncetat bile luminoase, roșii și albastre, în sus și-n jos, iar într-un suport de cristal erau vălătuci de fum care se contractau în răstimpuri, formând o floare fantomatică.

Erezinus era, după cum am mai spus, pe culmile progresului modern, ba chiar, în unele privințe, i-o luase întru câțva înainte.

Doar la respectarea termenelor era un întârziat iremediabil.

O tuse ușoară îl făcu să tresară.

Se uită împrejur.

În fotoliul cel vechi, cu sprijinitori laterale pentru cap, ședea cineva.

„Aha, se gândi el, începe. Acum să te văd!“

Firește că un magician – și mai ales unul de talia lui Erezinus – e obișnuit ca fel de fel de creaturi ciudate să-i calce pragul, fie și neanunțate sau neinvitate; dar astea-s, de cele mai multe ori, duhuri ce-și poartă capul sub braț sau arătări necurate, cu trei ochi și șase mâini, sau balauri care scuiță foc sau cine știe ce alte monstruoziități. Așa ceva n-avea cum să-l sperie pe Consilierul secret pentru treburi vrăjitoarești, doar era familiarizat cu asemenea întâmplări, ăsta era traiul lui zilnic.

Dar vizitatorul de azi era cu totul altfel. Părea la fel de normal ca oricare om de pe stradă – aproape suspect de normal. Și tocmai acest lucru îl scotea pe Erezinus din minți.

Individul purta un pardesiu impecabil, negru, o gambetă, tot neagră, pe cap, mănuși negre și ținea o servietă neagră pe genunchi. Fața lui era complet inexpresivă, doar foarte palidă, aproape albă. Ochii lipsiți de culoare

erau cam bulbucăți, se holba fără să clipească. Nu avea gene.

Erezinus își luă avânt și se duse glonț la musafir.

— Cine sunteți? Ce căutați aici?

Celălalt întârzie cu răspunsul. Îl fixă pe conlocutorul său preț de un minut, cu ochii lui reci de broască, înainte de a-i replica pe o voce lipsită de modulație:

— Am plăcerea să vorbesc cu Consilierul secret pentru treburi vrăjitorești, dr. Beelzebub Erezinus?

— Aveți plăcerea. Și?

— Permiteți-mi, cu îngăduința Voastră, să mă prezint.

Fără să se ridice de pe scaun, vizitatorul își săltă un pic gambeta; pentru o secundă pe țeasta lui albă și lucioasă apărură doi negi mici roșiatici, care arătau ca niște furunculi purulenți.

— Numele meu e Ascaride – Maledictus Ascaride, dacă îmi permiteți.

Magicianul era decis în continuare să nu se lase impresionat.

— Și ce vă dă dreptul să mă deranjați?

— Oh, spuse domnul Ascaride, fără să schițeze vreun zâmbet, îmi îngăduiți o observație, domnul meu – o asemenea întrebare n-ar trebui să mi-o adresați tocmai dumneavoastră.

Erezinus își frământă degetele, făcându-le să pocnească.

— Veniți cumva din...?

— Exact, încuviință bărbatul, chiar de acolo.

Și arată cu degetul mare în jos.

Erezinus înghiți în sec și tăcu.

Celălalt continuă:

— Vin din însărcinarea personală a Excelenței Sale Satanice. A Prearespectatului dumneavoastră protector.

Magicianul încercă să mimeze un zâmbet satisfăcut, dar dinții lui de sus și de jos păreau a se fi lipit. Doar cu greu putu să rostească:

— Ce onoare!

— Asta e, Domnul meu, răspunse vizitatorul. Vin din partea Domnului Ministru al Întunecimilor Externe, în calitate de reprezentant oficial al Excelenței Sale Beelzebub care, acordându-vă permisiunea de a-i purta numele, Vă face o nemeritată favoare. Puținătatea mea e doar un organ executiv de categorie inferioară. Când îmi voi fi îndeplinit misiunea, spre satisfacția Excelenței Sale, atunci pot spera că voi fi curând investit în funcția de spirit terorist pe cont propriu.

— Felicitările mele, domnule Ascaride, bâigui Erezinus, și în ce constă misiunea Dumneavoastră?

Obrazul său bătea acum puțin în verde.

— Eu mă aflu aici, explică domnul Ascaride, exclusiv într-o funcție oficială, cu alte cuvinte sunt executor judecătoresc.

Magicianul își dresese glasul, vocea lui suna cam dogit.

— Dar ce căutați – pentru numele tuturor găurilor negre din univers – la mine? Vreți să-mi puneți sechestru? Cu siguranță e vorba de o confuzie.

— Vom vedea, conchise domnul Ascaride.

Scoase un document din servieta lui neagră și i-l întinse lui Erezinus.

— Acest contract vă este, fără îndoială, bine cunoscut, stimat domn Consilier magician. Chiar Dumneavoastră în persoană l-ați încheiat la timpul potrivit cu șeful meu

și ați semnat „manu propriu“. El certifică faptul că vi se conferă din partea protectorului Vostru în acest secol puteri extraordinare asupra naturii în general și a semenilor Dumneavoastră. Pe de altă parte, mai certifică obligația pe care v-o asumați, ca până la sfârșitul fiecărui an să lichidați zece specii de animale, direct sau indirect, fie că e vorba de fluturi, pești sau mamifere, în plus să otrăviți cinci râuri sau de cinci ori același râu. În plus să faceți să dispară cel puțin zece mii de copaci și așa mai departe, până la ultimele puncte: să aduceți pe lume cel puțin o nouă molimă, datorită căreia să dea ortul popii, fie oamenii, fie animalele, fie toți simultan și, în cele din urmă, să manipulați clima în așa fel, încât anotimpurile să se încurce între ele și să producă ori perioade de secetă, ori inundații. În anul care a trecut, Domnia Voastră nu a realizat decât 50% din aceste sarcini, ceea ce șeful meu consideră o eroare absolut regretabilă. Aș putea spune că este de-a dreptul indignat. Știți foarte bine ce înseamnă asta în cazul Excelenței Sale. Voi ați să spuneți ceva?

Erezinus, care încercase de mai multe ori să-și întreprună vizitatorul, izbucni:

— Dar anul trecut nici n-a trecut încă, Dioxinuțule, abia e seara de Revelion. Mai am timp berechet până la miezul nopții.

Domnul Ascaride îl fixă cu o privire lipsită de gene.

— Fără îndoială, dar credeți..., se uită la ceas, că veți putea recupera în aceste câteva ore totul, Domnul meu? Chiar așa?

— Firește! hămăi răgușit Erezinus.

Dar imediat după aceea își lăsă capul în jos și murmură cu jumătate de glas

— Nu, imposibil.

Vizitatorul se ridică și se apropie de un perete, aproape de șemineu, unde atârnavă înrămate îngrijit toate diplomele și titlurile Consilierului secret pentru treburi vrăjitoarești. Ca majoritatea celor de teapa lui, Erezinus pune mare preț pe asemenea titluri. Pe un document scris, de pildă, „M.A.A.N.“ (Membru al Academiei de Arte Negre), pe altul „Dr.h.c.“ (Doctor honoris causa), pe al treilea „Doc. I.a.“ (Dr. Docent de Infamie aplicată) și pe un altul „M.N.“ (Membru al Noapții blocurilor de stâncă) și așa mai departe.

— Așadar, ascultați-mă, spuse Erezinus, să fim rezonabili. Nu e vorba de reaua mea voință, de așa ceva nu duc lipsă, credeți-mă.

— Serios? întrebă Ascaride.

Magicianul își șterse cu batista chelia de sudoare.

— Am să recuperez totul cât pot de repede. Excelența Sa să nu-și facă griji în ce mă privește. Vă rog să-i spuneți asta.

— Să recuperați? întrebă domnul Ascaride.

— Ah, fir-ar să fie de treabă, strigă Erezinus, au intervenit împrejurări care m-au împiedicat să-mi îndeplinesc angajamentele. O mică amânare și totul se va rezolva.

— Împrejurări? repetă domnul Ascaride, în timp ce continua să studieze fără prea mult interes documentele. Ce fel de împrejurări?

Magicianul veni foarte aproape de el și se apucă să-i spună gambetei negre care nu renunța la ștaiful ei.

— Presupun că v-ați convins personal de tot ce am realizat în ultimii ani. Mi-am depășit cu mult îndatoririle contractuale.

Domnul Ascaride se întoarse și-și fixă privirea sticloasă pe chipul lui Erezinus.

— Hai să zicem că ar fi fost suficient – așa, să ne aflăm în treabă.

De frică, bietul Consilier secret pentru treburi vrăjitorești deveni tot mai vorbăreț, până când începu să se dea singur de gol.

— Nu poți așa, pe nepusă masă, să duci un război exterminator, fără ca inamicul să nu se prindă mai devreme sau mai târziu. Tocmai din cauza realizărilor mele speciale, natura începe acum să-și ia măsuri de precauție. Se pregătește să riposteze – atâta doar că deocamdată nu știe împotriva cui. Primii care au început să devină rebeli au fost, firește, spiritele elementare, gnomii, liliputanii, ondinele și elfii –ăștia sunt și cei mai vicleni. M-a costat un efort imens și mi-a luat mult timp să-i prind pe toți cei care aflaseră câte ceva despre noi și puteau să ne zădărnicească planurile, până să-i fac inofensivi. Din păcate, nu-i putem extermina, fiindcă sunt nemuritori, dar aș putea să-i închid și prin farmecele mele să-i fac să nu mai miște. De altfel, acolo afară, pe coridor, se află o colecție ce merită a fi văzută, dacă doriți să vă convingeți, domnule Larvă...

— Ascaride, spuse vizitatorul, fără să răspundă invitației.

— Cum? A, da – domnul Ascaride, firește. Vă rog să mă scuzați.

Magicianul scoase un scurt hohotit nervos.

— Celelalte spirite elementare au intrat în panică și s-au ascuns în cotloanele cele mai îndepărtate ale lumii. Așa că de ăia am scăpat. Dar între timp au început să intre și animalele la bănuieli. Au convocat un Consiliu Suprem care a decis să trimită emisari în toate punctele cardinale ca să afle cauza răului. Și, din păcate, am și eu un astfel de spion în casă, de aproximativ un an. E vorba de un motan. Noroc că nu e chiar deșteptul deșteptilor. Acum doarme, dacă vrei să-l vezi. De altfel doarme foarte mult – și nu doar c-ar fi somnoros din fire.

Magicianul rânji...

— Am avut eu grijă să nu observe care e adevărata mea ocupație. Nici nu bănuiește că știu de ce e aici. L-am hrănit bine, l-am giugiulit cât am putut, să creadă că sunt un prieten al animalelor. Mă divinizează micuțul cap-sec. Dar Dumneavoastră veți înțelege, stimate domnule Larvă...

— Ascaride! spuse celălalt, de data asta destul de tăios.

Chipul lui veștejit, luminat doar de flăcările neastâmpărate ale focului din șemineu, exprima acum un vădit disconfort.

Magicianul se dădu bătut formal.

— Iertare, iertare, își lovi fruntea cu palma, sunt un pic distrat din cauza stresului. Mi-a cam pus nervii la încercare, pe de-o parte gândul la îndeplinirea obligațiilor contractuale și, în același timp, să-l păcălesc permanent pe spionul din propria mea casă. Chiar dacă e naivitatea personificată, are totuși ochi și urechi bune – ca toate pisicile. Am fost nevoit să lucrez în condiții extrem de complicate, după cum veți putea constata. Mai ales că am pierdut, din păcate, mult timp, stimate domnule, ca să...

— Regretabil, îl întrerupse domnul Ascaride. Într-adevăr foarte regretabil. Dar asta e problema Dumneavoastră, stimabile. În contract asemenea încurcături personale nu schimbă nimic. Sau văd eu greșit situația?

Erezinus făcu o grimasă spășită.

— Credeți-mă, i-aș fi aplicat demult motanului ăsta blestemat o vivisecție, l-aș fi pus de viu la frigare sau l-aș fi trimis cu piciorul tocmai pe Lună, dar una ca asta ar fi alarmat cu siguranță Consiliul Suprem al Animalelor. Acolo se știe doar că se află la mine. Și cu animalele o scoți mai greu la capăt decât cu gnomii sau cu alte arătări de felul ăsta – ori chiar cu oamenii. Cu oamenii aproape că n-ai probleme, dar ați încercat vreodată să hipnotizați o lăcustă sau un porc mistreț? Nu-i nimic de făcut! Toate animalele din lume, cele mai mari și cele mai mici s-ar uni și s-ar năpusti peste noi – atunci n-ar mai exista niciun remediu. De-aceea se recomandă cea mai mare prudență! Explicați asta, Vă rog, Excelenței Sale Președintele Infernului, Preavenerabilul Dumneavoastră Șef.

Domnul Ascaride își luă servieta de pe fotoliu și i se adresă din nou magicianului.

— Așa ceva nu intră în domeniul atribuțiilor mele, să transmit explicații.

— Ce vreți să spuneți? strigă Erezinus. Excelența Sa trebuie să țină cont de asta. Doar e în interesul său. Eu nu pot să vrăjesc pe nimeni. Vreau să spun că, de fapt pot, dar toate au o limită, mai ales una temporală, chiar și pentru mine. Și de ce graba asta infernală? Lumea se sfârșește oricum, ne îndreptăm cu pași repezi într-acolo,

unu sau doi ani mai devreme sau mai târziu tot nu contează!

— Vreau să spun, reluă domnul Ascaride prima întrebare a lui Erezinus cu o politețe glacială, că v-am prevenit. Fix la miezul nopții, la granița dintre ani, am să mă întorc aici. Asta e misiunea mea. Dacă până atunci nu veți fi îndeplinit obligațiile de a comite ticăloșiile prevăzute în contract...

— Atunci ce?

— Atunci, spuse domnul Ascaride, Dumneavoastră, domnule Consilier Magician, veți fi sechestrat strict personal, datorită nerespectării funcției deținute. Vă urez o noapte de Revelion cât mai plăcută!

— Așteptați o clipă! strigă Erezinus. Doar o vorbă! Vă rog, domnule Larvă – iar – domnule Ascaride...

Dar vizitatorul dispăruse. Magicianul se prăbuși în fotoliu, își scoase ochelarii cu lentile groase și-și lovi palmele între ele. Dacă cei care practică magia neagră ar putea să plângă, atunci ar fi făcut-o cu siguranță acum. Dar din ochii săi nu ieșiră decât niște grăunțe uscate de sare.

— Și acum ce fac? mârâi el, pe toate relele și bebelele lumii, ce mă fac acum?